

FJODOR MIHAJLOVIČ DOSTOJEVSKI

ZLOČIN I KAZNA

Baviti se Dostojevskim i pisati o njegovim delima, slično je i bavljenju istinom i smislom života. Dostojevski je pisao o najvećim dilemama u čoveku, o moralnom padu i stradanju, društvenim nepravdama, borbi za istinom i, konačno, pročišćenju duše. Dostojevski nas tera da budemo svesni vremena u kome živimo, da se kritički odnosimo prema njemu, da ne zaboravimo kuda smo pošli i čemu težimo. Podseća nas na mračnu stranu ljudske duše i uči nas da budemo bolji. Čitajući Dostojevskog, mi nepogrešivo dobijamo odgovor na mnoga pitanja koja nas muče. Uz Dostojevskog ne prestajemo da se menjamo i da bolje razumemo sami sebe.

Od samog početka romana susrećemo se sa turobnim životom glavnog junaka romana, siromašnim studentom prava Rodionom Raskolnikovim. Opis Raskolnikove sobe, koja podseća na mrtvački sanduk, široka i duga svega pet - šest koraka, stvara osećaj mučnine i teskobe kod svakog od nas. Dostojevski vrlo dobro opisuje požutele, prašnjave i odlepljene tapete u niskoj sobi u kojoj je svaki malo viši čovek osećao zebnju i strepnju da će udariti glavom u tavanicu. Vrlo brzo stvaramo utisak o tome kako čovek može da se oseća u tako skućenim uslovima svakodnevnog života. Povratak u svoju sobu Raskolnikov shvata i kao simbolični pad u sopstveni ponor, tamnicu, mračne misli i nemilosrdan, neprijatan život bez pravde.

Ideja Raskolnikovog o ubistvu pojavila se nakon prve posete babi zelenašici i „počela da mu klijuje u glavi“. Međutim, sav kasniji sled događaja, koji, uprkos njegovom unutrašnjem otporu prema takvoj monstruoznoj ideji, gura Rodiona u zločin. Kao da Dostojevski podsvesno opravdava takvo ponašanje i tera nas, čitaoce, da shvatimo i razumemo sve razloge koji će pomutiti svest ovog siromašnog intelektualca.

Čitav roman "Zločin i kazna" izgrađen je, zapravo, na fabuli o ubistvu. Od početka pratimo ubicu i njegov zločin, ali isto tako i unutrašnju borbu ovog kompleksnog protagoniste. Raskolnikova zatičemo na samom početku romana u rascepu između jednostavnosti rešenja koje je smislio i gnušanja nad mogućnošću da se ta ideja uopšte rodila u njegovoj glavi. Raskolnikov pomno razrađuje i proverava plan, iako jedan deo njega ne veruje u izvršenje plana. Rodion nije želeo samo da pokrade i ubije babu-zelenašicu, njegovi su motivi podređeni osnovnoj ideji o satiranju zla. Ona je, sticajem okolnosti, stvorenje koje je živelo na tuđoj nesreći, a okolnosti u kojima se Raskolnikov našao - siromaštvo, beda i poniženje u društvu u kojem je živio - navele su ga da je ubije

sekirom.

Raskolnikov je smatrao da je izuzetnim ličnostima uvek bilo dopušteno da odstranjuju nametnike koji čine društvo nepravednim. Zato je nakon ubistva uporedio sebe sa Napoleonom, pretvarajući svoj zločin u ideološki počinjeno ubistvo. Pokušavajući da opravda svoj motiv u mukotrpnj borbi sa svojom grižom savesti, Raskolnikov se zanosi idejom o izvršenju "više pravde" koju je ostvario ubistvom Aljone Ivanove.

Izvršivši zločin, Raskolnikov pada u drugi svet, svet Svidrigajlova i Sonje Marmeladove. Na drugoj strani ostaju sestra, majka, prijatelj Razumihin i zakon oličen u Porfiriju Petroviču. Sada se motivacija, sa kojom je našao moralno opravdanje ubistva, sudara sa podsvesnim u njemu – pada u bunilo i latentnu bolest uma.

Sonja, ma koliko nemoralna u materijalnom smislu te reči, ostaje simbol čiste hrišćanske duše. Kroz njen lik čujemo reči koje donose spas. Ona savetuje Raskolnikova da: „Krst patnje treba da uzme na sebe i njome da se iskupi“". Upravo ona vodi Rodiona do spasenja. Uz njeno duhovno vođstvo on shvata da je jedini put ispravnosti put preobražaja - put povratka iz sveta neobičnih u svet običnih ljudi. Raskolnikov je pokušavao da shvati kako je Sonja, pored razvrata uspeła da sačuva čistotu duše. Njen odgovor je Bog, koji nepogrešivo vodi ljude na pravi put, koji ima ljubav, razumevanje i oprostaj za sve.

Ovo je prekretnica u romanu gde počinje Raskolnikov preobražaj. Njegova odluka da se prijavi ne realizuje se odmah, čemu je uzrok veoma jaka motivacija. U jednom trenutku, on odustaje, izlazi iz policije, da bi se odmah potom vratio i priznao svoj zlokobni čin. Osudjuju ga na tamnicu i progonstvo u Sibir na osam godina. Za njim, u Sibir, polazi i Sonja, kao zvezda vodilja na putu ka pročišćenju duše, koje će uslediti nakon beskonačno dugog lutanja po ponorima i tminama sopstvenog dna.

Jedno od osnovnih pitanja kojim se bavi ovaj roman je: da li dobar cilj opravdava sredstvo kojim se ostvaruje? Dok je pisao zločin i kaznu, ovo pitanje je zaokupljalo i razmišljanja Dostojevskog koji nam navodi primjer Napoleona i ratnih vojskovođja uopšte - da li veliki ratnici imaju pravo da ubijaju hiljade nevinih zbog nekakve ideje ili opsteg dobra. Raskolnikov je imao dobronameran cilj i humanu ideju, međutim, ono što je onemogućilo ostvarivanje tog cilja bilo je upravo pogrešno odabrano sredstvo. Možemo zaključiti da sredstvo igra podjednako veliku ulogu u ostvarivanju ideje. Raskolnikov je pre zločina smatrao da cilj opravdava sredstvo, međutim, na kraju ipak spoznaje da „bez morala nema covjeka“".

Roman "Zločin i kazna" prevazilazi granice vremena i prostora samim tim što je on jedno veliko umetnicko ostvarenje, koje je kao i svako drugo umetnicko delo stvoreno da prkosi i odoleva vremenu koje neumitno prolazi. Dostojevski je,

istražujući dubine ličnosti takvim silnim psihološkim poniranjem, koje ni do danas nije dostignuto, razgolatio čoveka kao biće, osvetlio nemilosrdno i najtamnije i najskrivenije delove njegove duše, a ujedno dao opštu sliku svoje epohe i društva kakvu je retko koji umetnik i stvaralac za sobom ostavio. Delo Dostojevskog je neiscrpno, jer koliko god dublje poniremo u njega, nailazimo na sve više ideja i poruka.

ZLOČIN I KAZNA

"Njegovo lice se u prvi čas čini kao lice seljaka. Obrazi mu imaju boju ilovače, upali su, puni gotovo prljavih nabora, izrovala ih je patnja brojnih godina pa se izbrazdana i ispucana koža napinje kao da je žedna i da je opaljena; iz nje je vampir dvadesetogodišnje bolesti isisao krv i boju. Desno i lijevo se izdižu, kao dva snažna kamena bloka, slavenske jagodične kosti, a smršena guštara brade neuredno pokriva opora usta i lomne čeljusti. Sve je tamno, zemljano i bez ljepote na tom seljačkom licu, gotovo licu prosjaka. Tamno je plosnato i bezbojno, bez sjaja, komadić ruske stepe ispucano kamena. Oči su mu duboke i upale.

Jednako kao i njegovo djelo, to lice najprije izaziva osjećaj užasa kojemu se oklijevajući pridružuje bojazan, a zatim strastveno, i u sve većoj začaranosti, divljenje."

Stefan Zweig

ZIOČIN I KAZNA

Roman Zločin i kazna izgrađen je na fabuli o ubojstvu. Od početka pratimo ubojicu i njegov zločin, ali isto tako i unutrašnju borbu lika. Glavni junak Rodion Romanovič Raskoljnikov počinio je zločin. Nije htio pokrasti lihvarku, već su njegovi motivi podređeni osnovnoj ideji o zatiranju zla. Ona je stvorenje koje živi na tuđoj nesreći, a okolnosti u kojima se je Raskoljnikov našao (siromaštvo, bijeda i uopće, ljudsko stradanje i poniženje u društvu u kojem je živio) navele su ga da je ubije sjekirrom. Raskoljnikov smatra da je izuzetnim ličnostima uvijek kroz povijest bilo dopušteno da odstranjuju nametnike koji čine društvo nepravednim (uzima primjer Napoleona), a kako je sebe smatrao izuzetnim

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA
SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

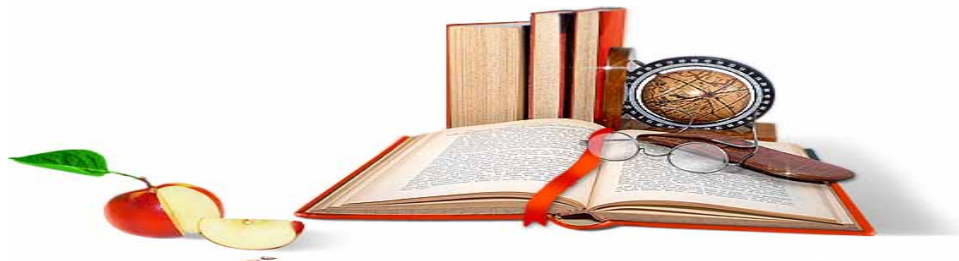
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com